

[Lysholt Hansen.]

nævne, at fra 1964-65 til 1965-66 steg statsindtægterne med 1.954 mill. kr., det følgende år med 2.828 mill. kr. og i det sidste socialdemokratiske regeringsår med 3.575 mill. kr. Så kom Lykkens regering til, og det første år steg de med 4.276 mill. kr., det følgende år med 3.295 mill. kr. — og når vi nu ser de reelle tal, ved vi, at det er ca. 1 milliard kr. mere — og for indeværende år får vi altså et budget med en stigning på 5.326 mill. kr., og det tal skal også nok vise sig i den sidste ende ikke at holde.

I den fremsættelsestale, finansministeren holdt, lagde han hovedansvaret for udgiftsstigningen i de kommende år på de reformlove, der gennem 1960erne blev gennemført med overvældende flertal her i tinget. Vi tager gerne vor andel af ansvaret for den skattestigning, der er en følge af reformlovene. Men jeg er overrasket over, at finansministeren nu lader, som om disse udgifter kommer bag på ham, og benytter lejligheden til at understrege, at regeringen nu bestreber sig på at have det fulde overblik over de økonomiske virkninger af de forslag, man søger gennemført, ved en udbygning og styrkelse af den flerårige budgetlægning. Vil det sige, at finansministeren, da han som oppositionsordfører hetzede mod den socialdemokratiske regerings finanslove, ikke var opmærksom på, at der allerede da forelå flerårige budgetter, eller ønskede hr. Poul Møller blot ikke dengang at tage kendsgerningerne om reformlovenes udgiftsomfang med ind i sine betragtninger? Vi fortryder ikke vor medvirken til disse love og heller ikke udgifterne; men da vi hørte talen, havde vi en fornemmelse af, at finansministeren har lidt svært ved at bære sit medansvar.

Nu lover finansministeren, at stignings-takten skal blive reduceret i fremtiden. Hvor er det, han vil hente besparelserne? Ja, man får jo sine ubehagelige fornemmelser, når man hører, hvor stærkt byrdefordelingsreformen er placeret i det afsnit af fremsættelsestalen, hvor finansministeren taler om begrænsning af væksten i statens udgifter. Det bekræfter vor fornemmelse af, at regeringens formål med en ændret byrdefordeling mellem stat og kommune har været at lægge væsentligt forøgede udgifter over på kommunerne, så det kan pynte på

statsbudgettets udgiftsside. Man får også kuldegysninger ved, at finansministeren placerer socialreformen i samme afsnit af sin tale; den slags besparelser skal finansministeren i hvert fald ikke regne med socialdemokratiets støtte til.

For os er det afgørende i forholdet mellem stat og kommuner, at de nødvendige opgaver løses og finansieres på en rimelig måde, og det er ikke sket med regeringens byrdefordelingsreform. Man foregav, at man ville udligne skatteforskellene mellem kommunerne, men man har i stedet for på mange områder uddybet forskellene. Vi kender nu udskrivningsprocenten for 1970 for 346 kommuner; det viser sig, at den i én kommune er under 10 pct., i 9 kommuner mellem 10 og 11,9 pct., i 20 kommuner mellem 12 og 13,9 pct., i 68 kommuner mellem 14 og 15,9 pct., og så er der 134 kommuner, der ligger på middeltallet fra 16 til 17,9 pct. Men over dem ligger 95 kommuner med en skatteprocent fra 18 til 19,9, 19 kommuner med en skatteprocent fra 20 til 21,9 og én kommune med en skatteprocent på 22. Det vil altså sige, at 97 kommuner ligger under gennemsnittet, 115 ligger over. Man kan altså komme til at betale det dobbelte i kommuneskat ved at flytte fra en kommune til en anden.

Forklaringen er ganske enkelt den, at regeringen ikke har taget hensyn til de tre ting, der er afgørende for, om en kommune er rig eller fattig, nemlig for det første, om kommunen har lave eller høje gennemsnitsindkomster, for det andet, om kommunen har særlig store forpligtelser til at drive skoler og børneinstitutioner m. v., fordi det er en børnerig kommune, eller meget små forpligtelser, fordi befolkningssammensætningen i kommunen er en anden, og endelig for det tredje, om det er en kommune i vækst eller en kommune, der er udbygget. Regeringen vidste, at dens forslag ville give disse urimelige forskelle i kommuneskatten, men man ville hverken lytte til socialdemokratiet eller til de kommunalfolk, der pegede på og advarede mod denne byrdefordeling. Regeringen ville nemlig først og fremmest have besparelser på de fremtidige statsbudgetter.

Også i økonomiministerens redegørelse i går måtte kommunerne holde for. Ministerens udtalelse om, at